

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ ТА РЕДАГУВАННЯ

УДК 007:[655.413+655.533]

DOI <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.1-3/38>

Шульська Н. М.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Зінчук Р. С.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

МАЙСТЕРНІСТЬ НАПИСАННЯ ЖУРНАЛІСТСЬКОГО ТЕКСТУ: УНИКНЕННЯ ТИПОВИХ ЛІНГВОАНОРМАТИВІВ

У статті представлено типові анормативні явища текстів ЗМІ на рівні лінгвосистеми, які суттєво впливають на якість і читабельність журналістських матеріалів. Системний та статистичний аналіз мовних хиб у текстовому контенті медіа дав змогу визначити їхній ступінь ризику. На матеріалі моніторингу окремих видань з'ясовано, що високим ступенем ризику відзначені правописні (орфографічні й пунктуаційні) помилки. Синтаксичні й лексичні анормативи мають середній інтервал помилкобезпечності. Найнижчий ступінь ризику характерний для морфологічних помилок. У групі правописних ненормативних явищ домінують пунктуаційні неточності. На основі аналізу пропонованих у науковій літературі факторів появи помилок та зібраного негативного мовного матеріалу підсумовано, що основними причинами породження ненормативних одиниць є незнання норм сучасної української літературної мови, потужний вплив російської мови, що позначився на всіх рівнях мовної системи, дія аналогії до інших граматичних форм, а також недостатня кількість у редакціях друкованих та інтернет-видань фахівців, які виконували б літературне редагування текстів.

Низька лінгвокультура текстового наповнення онлайн-ЗМІ зумовлена надшвидкими темпами виходу новин, а за таких умов на перше місце виходить оперативність подання матеріалу, а не його мовна грамотність. Установлено, що полегшенню процесу редагування та підвищенню комунікативної ефективності медіатексту сприятиме використання редактором протипомилкового апарату, що містить дані про анормативні місця, тобто найтиповіші семантично та структурно зумовлені позиції, де найчастіше постає потреба у виборі варіантної (правильної/неправильної) мовної одиниці, її правопису, граматичного оформлення тощо.

Ключові слова: мовний анорматив, журналістський текст, ЗМІ, помилкобезпечні місця, редагування.

Постановка проблеми. Текстова писемна культура журналістських матеріалів постає чи не найважливішою проблемою в контексті якісного представлення електронних і друкованих ЗМІ. Мовне оформлення багатьох медіатекстів на сторінках друкованої преси та в інтернет-виданнях часто абсолютно не відповідає чинним лінгвістичним нормам, що викликає сміх у читача, який потребує сьогодні не лише якісної інформації, але й її кваліфікованої презентації. Населення часто довіряє пресі як із точки зору змісту, так і щодо форми, оскільки малокомпетентні у сфері лінгвістики читачі беруть за зразок правильності «те, що написано в газеті», професіонали ж, навпаки,

критично підходять до «подання» публіцистичних матеріалів. З огляду на це медіапрацівникам таких видань варто усвідомлювати ступінь неабиякої відповідальності. Вони перші, хто фактично відображає рівень мовної культури всієї держави або навіть формує його. Проте чимало періодичних видань не відповідає критеріям грамотності. З іншого боку, через надшвидкі темпи підготовки інтернет-новин редактори не завжди приділяють належну увагу мовній культурі. Лінгвокартина сучасних вітчизняних онлайн-медіа часто викликає занепокоєння. У зв'язку з цим постає гостра потреба вдосконалення процесу редагування, підвищення рівня правописної культури

в сучасних друкованих та онлайн-ових ЗМІ, чим зумовлена актуальність представленої наукової розвідки. Використання результатів дослідження сприятиме формуванню здатності практично оцінювати журналістський текст, розпізнавати різного рівня хиби й усувати їх. Ці помилкобезпечні зони й банк даних допоможуть головним редакторам звернути увагу на мовну ситуацію свого медіа, відповідно, підвищити лінгвокультуру вміщених журналістських матеріалів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Аналіз помилкобезпечних зон на різних мовних рівнях у періодичних українських ЗМІ здійснили Т. Г. Бондаренко, яка, зауважимо, розробила конструктивну типологію лінгвоанормативів на матеріалі газет [1–6]; А. О. Капелюшний, у працях якого з'ясовано типологічні особливості журналістських (і мовних, і немовних) помилок [9–11]; І. О. Мариненко, яка охарактеризувала пунктуаційні та граматичні ненормативні утворення на сторінках журналу «Український тиждень» [13]; Л. В. Боярська, яка провела дослідження помилок у газеті «Урядовий кур'єр» [7].

Загалом українські дослідники розрізняють мовні і мовленнєві помилки. Перші трактуються як порушення норми й кваліфікуються за критерієм «правильно/неправильно», а другі оцінюються з точки зору комунікативної доцільності та означаються як мовний недогляд, власне висловлення. Т. Г. Бондаренко розширює класифікаційну систему помилок і розмежовує мовні (орфоепічні, акцентуаційні, орфографічні, лексичні, фразеологічні, словотвірні, синтаксичні, пунктуаційні, стилістичні), мовленнєві та немовні (логічні, фактичні, естетичні) анормативи: «Помилка – це анорматив, тобто таке ненормативне лінгвоутворення, що виникає в результаті невмотивованого порушення літературної норми і є наслідком неправильних мисленнєвих операцій» [6]. Проблема лінгвокультури в масмедіа приділили увагу з наукового погляду О. А. Сербенська [17], З. В. Партико [15], О. Д. Пономарів [16], К. М. Накорякова [14], Т. І. Коваль [12], які здійснили неоціненний внесок у розвиток сучасної теорії та практики помилкології.

Постановка завдання. Метою статті є здійснення типологічного аналізу мовних анормативів на матеріалі конкретних друкованих та електронних ЗМІ, проведення моніторингу зафіксованих хиб, виявлення найпоширеніших з них, зазначення основних помилкобезпечних місць, здійснення систематизації засвідчених відхилень за відповідними різновидами, виявлення основних

чинників лінгвонекультурності в журналістських текстах.

Джерельною базою дослідження слугував фактичний анормативний матеріал, зафіксований способом суцільного мовного обстеження регіональних ЗМІ, а саме друкованих («Волинь нова», «Сім'я і дім», «Волинська газета») та онлайн-ових («Волинь Post», «Волинські новини»). Помилки зібрані упродовж останніх років і класифіковані відповідно до типологічних різновидів, укладений банк даних для головних редакторів із найчастотнішими помилкобезпечними місцями в кожному ЗМІ.

Виклад основного матеріалу. У сучасних медіа як негативне явище часто присутні орфографічні анормативи, хоча більшість науковців схильна вважати, що такі помилки мають середній ступінь ризику. Т. Г. Бондаренко пропонує всі випадки неправильного написання/складання слів умовно поділити на такі два типи: власне орфографічні (виникають у результаті порушення конкретної орфографічної норми) та невласне орфографічні (не зумовлені порушенням якогось орфографічного правила, виникають у процесі комп'ютерного складання тексту) [3, с. 109]. Зважаючи на редакторську та коректорську діяльність, дослідниця подає класифікацію власне орфографічних помилок, побудовану на врахуванні типів орфограм за співвідношенням із графічним знаком: розмежовано буквені і небуквені (до останніх належать апостроф, дефіс, контакт, пропуск, рисочка). Невласне орфографічні помилки виникають, очевидно, на етапі комп'ютерного складання тексту, тоді як власне орфографічні анормативи свідчать про брак відповідних лінгвістичних знань під час написання журналістських матеріалів та в процесі їхнього редагування. Із власне орфографічних помилок (74% від загальної кількості всіх орфографічних ненормативних утворень) найчастотнішими є такі:

1) випадки порушення фонетичних правил милозвучності мови (41% із загальної кількості власне орфографічних): *яких в житті* (СіД 22.01.2015, 15), *нас в країні* (СіД 12.03.2015, 5), *раз в житті* (ВП 12.03.2020, 13), *бійцям в рамках* (ВН 12.03.2018, 2);

2) помилки з використанням великої літери (38%): *прем'єр-міністр Володимир Гройсман* (ВН 28.04.2019, 4); *Міністерство Внутрішніх справ України* (ВП 12.03.2018, 5); *президента Порошенка* (ВН 17.03.2016, 4); *у часи першої та другої світових воєн* (В-н 12.03.2015, 7); *Президент Національного університету «Києво-Могилянська академія»* (ВН 18.02.14, 2);

3) аномативи, пов'язані із вживанням літер г і г (10%): *грунтовно вивчити* (В-н 26.06.2017, 7); *грунтуються ініціативи* (ВН 31.03.2019, 4); *звалтують націоналізмом* (ВГ 28.01.2018, 3);

4) написання іншомовних слів (в тому числі, російських) (6%), зокрема імен і прізвищ: *Тэтчер* (СіД 11.02.18, 12), *Шекспир* (ВН 23.04.19, 12), *Тигуком* (ВГ 23.04.17, 3), *Прілепіна* (ВГ 10.04.17, 10), *Серікова* (В-н 10.04.19, 10).

Інші відхилення від норм менш поширені. Високий рівень помилкобезпечності мають перенесення слів, також досить багато трапляється помилок технічного складання тексту.

На рівні простого речення в усіх газетних текстах високий рівень помилкобезпечності засвідчують випадки, пов'язані з пунктуаційним оформленням вставних конструкцій (38% від виявлених у простому реченні аномативів): *На жаль_ кримінального провадження не відкрили* (В-н 12–18.03.2015, 5); *Звичайно_ мав поет як доброзичливих друзів, так і підступних ворогів* (В-н 12–18.03.2015, 5); *Отже_ виходить так, що <...>* (В-н 12–18.03.2015, 6); *Може хоч губи вмочили б* (В 12–18.03.2015, 6); простих еліптичних речень (17%): *У репертуарі ансамблю – класичні твори* (В-н 12.03.2015, 6); *Близько 40% бомбосховищ – у неналежному стані* (СіД 29.01.2015, 1); *Унас – нормальні галузеві закони* (ВГ 12.03.2015, 7); *Словом, дівчатка, всі проблеми насправді – лише у вашій гарненькій голівці* (ВГ 12.03.2015, 15); *Серед них – і уродженець с. Лобачівка Горохівського р-ну Петро Панчук* (ВГ 12.03.2015, 16); однорідних членів речення (14%): *Інженер Сергій Толмачов 40 років тому закінчив музичну школу, і тепер вирішив зіграти для донеччан* (ВН 11.02.2019) (кому між однорідними присудками поставлено за аналогією до складносурядного речення); *Отримані розламані зони <...> є джерелом деяких із сьогоднішніх серйозних ризиків для регіональної безпеки, і навіть для миру в усьому світі* (ВП 11.02.2020); *Приїздили кваліфіковані кадри агітаторів, і не тільки їх* (ВГ 4.03.2017, 5); *Схоже, американське, та й загалом західне суспільство досі до кінця не вилікувалося від цієї травми* (ВГ 4.03.2016, 11); *Учитель почув шум, і, не з'ясувавши, хто винен, вигнав її* (СіД 29.01.2015, 14); *Найчастіше після вживання березового соку камені і так званий пісок «зрушують» із місця, і, якщо великих розмірів, заблоковують сечовивідні шляхи* (ВГ 31.03.2016, 14); підмета і присудка (13%): *Мрії – збуваються* (СіД 11.02.2017, 2); *Залежність від російського ТВЕЛ – висока* (ВН 13.03.2019, 7); *Ми – цинічні ідеалісти*

(В-н 8.04.2018, 6); *Оскільки реакція на російську агресію – досить слабка* (ВГ 15.04.2016, 8); *Угода про асоціацію – не кінцева мета співпраці ЄС і України* (ВП 23.04.2019, 7); відокремлених компонентів (10%). Інші різнотипні аномативи (відповідно, 8%) мають невисоку частотність. Серед усіх виявлених пунктуаційних хиб переважають помилки, пов'язані з відсутністю потрібних розділових знаків (52%); дещо меншу частотність мають випадки використання зайвого розділового знаку (45%); явища заміни одного пунктуаційного знаку іншим малопоширені (3%).

На рівні складного речення найчастіше трапляються помилки, пов'язані з пунктуаційним оформленням складнопідрядного речення (83% виявлених у складному реченні аномативів). Серед усіх виявлених порушень абсолютно домінують хиби, пов'язані з відсутністю потрібних розділових знаків (88% від загальної кількості простежених у складному реченні правописних порушень). Випадки використання зайвого розділового знаку або заміни одного пунктуаційного знаку іншим нечастотні. Серед аномативів, що виявляють відсутність необхідних розділових знаків, переважає опускання обох або однієї коми під час відокремлення підрядної предикативної частини складнопідрядного речення (82% від загальної кількості порушень цього типу).

Трапляються в журналістських текстах власне лексичні помилки. Основною причиною їхньої появи науковці вважають семантичну модифікацію лексем – лексико-семантичний процес, у результаті якого слово втрачає свою семантику і набуває властивостей, що нормативно йому не притаманні [24, с. 14]. Частотне місце лінгворизики в ЗМІ посідають плеоназми, або надлишкові слова, які структурно обтяжують фразу і є семантично порожніми [24, с. 15]. Т. Г. Бондаренко виділяє такі два типи цих аномативів: сполуки, одним із компонентів яких є лексема іншомовного походження; конструкції, складовими частинами яких є власне українські слова [6, с. 15]. Ці хибні явища спостерігаються як у підрядних словосполученнях, так і в сурядних.

У регіональних виданнях переважають помилки на рівні підрядних словосполучень: *наша особиста справа* (В-н 12.03.2018, 12); *висловлюватися нецензурною лайкою* (СіД 29.01.2015, 2); *поділився планами на майбутнє* (ВП 26.02.2019); (СіД 12.02.2015, 3); *став своєрідним меморіалом пам'яті* (В-н 26.02–4.03.2015, 7); *переважну більшість голосів* (В-Н 17.01.2015, 4).

Багатослів'я виникає здебільшого через незнання семантики слів іншомовного походження або

у зв'язку з концентрацією уваги мовця на однакових ознаках того ж предмета, явища, як зазначила дослідниця Т. Г. Бондаренко [6, с. 15]. Цього порушення можна уникнути шляхом системного аналізу значення кожної мовної одиниці. Частотні випадки повторення в межах одного речення спільнокореневих слів, які збіднюють мовлення та є проявом тавтології: *серед варіантів, що розглядає Саакашвілі, є варіант створення власного проєкту* (ВН 17.03.2016) (загалом можна уникнути слова *варіант* у другому випадку); *Збір національної збірної в Киргизії однозначно спрацював* (В-н 17.03.2016, 21); *Тож відмова саме від них допомагає стримувати тіло, а це стримування виховує силу волі* (ВН 17.03.2016) (можна уникнути іменника *стримування*).

Високий ступінь лінгворизику в цій групі помилок мають пароніми. Сплутування семантики паронімів зумовлене кількома причинами, зокрема структурною та фонетичною подібністю таких лексем, неточним розумінням значення компонентів паронімної пари: *Ми можемо вибрати з широкої лінійки тарифних пропозицій, що саме ми хочемо дивитися* (СіД 12.02.2018, 4) (*лінійки* замість потрібного *лінії*); *Місяць добре висвітлював ліс* (В-н 26.02–4.03.2015, 13) (*висвітлював* замість *освітлював*); *не провели коштів* (СіД 22.01.2015, 2) (вочевидь замість *не перевели*, хоча нормативно тут було б *вжити не переказали*, тому цю лексему можна розглядати і як інтерферему); *Куля зайшла між лопаткою і хребтом, зламала кілька хребців, пробила легеню* (ВН 12.03.2015, 7) (*зайшла* замість *пройшла*).

У текстовому контенті друкованих та онлайн-нових ЗМІ виявлено інтерферени – «лінгвоодиниці, утворені шляхом буквального перекладу з урахуванням фонетико-вимовних норм мови, що зазнає впливу» [6, с. 15]. Наприклад, *Однак пообіцяти гроші у найкоротші строки (треба терміни) не змогли* (ВГ 12.03.2018,11); *Стояли під проливним дощем* (В-н 12.03.2015, 10) (можна замінити на *Стояли під зливою*); *на грядущій сесії* (ВГ 12.03.2015, 10) (*на найближчій сесії*); *великі празники* (В-н 24.01.2015, 5) замість *великі свята*; *дівчина вияснила, що це реальна ціна* (В-н 12–18.03.2019, 12) (треба *дівчина з'ясувала*); *поміняю місце проживання* (В-н 12–18.03.2019, 11) (потрібно *зміню місце проживання*).

Не менш поширені в медійних текстах стилістичні хиби. Їх наявність свідчить про зловживання журналістами експресивними засобами, що здебільшого концентрують увагу читача на формі повідомлення, а не на його змісті. Надмірне вико-

ристання повсякденного побутового мовлення або «інтелектуального» далеко не завжди є вдалим вибором для того, щоб «достукатися» до реципієнта чи продемонструвати свою професійну майстерність, а недоречні засоби образності та емоційності справляють негативний ефект на сприйняття журналістських матеріалів. Тенденційний характер має послугування лексемами, що мають активні й пасивні дієприкметникові суфікси та характеризують учасника дії: *Проте відпочиваючих в лісі немає, але ситуація не краща, ніж на вулицях нашого міста* (ВП, 01.09.2020); *Їхати на екскурсію можуть всі бажуючі* (В-н 08.10.2019, 3); *закликали всіх українських виробників, продукція яких відповідає висунутим вимогам, приєднатися до соціальної акції* (СіД 21.01.2016, 5); *Надзвичайно здивував вік бажуючих учасників* (ВГ 01.10.2018, 6).

Морфологічні помилки – це «такі ненормативні утворення, що не відповідають формальному вираженню хоча б однієї з граматичних категорій роду, числа, відмінка, ступеня порівняння, особи, часу, способу, стану, виду» [4, с. 8]. Більшість дослідників зауважує, що кількість морфологічних помилок на сторінках друкованих ЗМІ не перевищує середнього інтервалу помилкобезпечності, проте її поява засвідчує недостатню увагу медіапрацівників до культури професійного мовлення.

Найбільша кількість морфологічних помилок пов'язана з використанням лексико-граматичних категорій іменника. Особливо значимим помилко-небезпечним місцем є оформлення відповідних відмінкових форм. Найбільше аномативних утворень у межах класу іменника зафіксовано під час вживання флексій –у (-ю)/-а (-я) у формах родового відмінка однини іменників чоловічого роду II відміни. *Відтепер, при економному використанні енергоносіїв, облік яких ведеться лічильниками, житлова субсидія призначається зі зниження відсотку платежу* (ВН 26.11.2017); *У колишніх приміщеннях уже облаштовано 10 квартир, залишається оформлення документів, а також впорядкування двору, спорудження дитячого майданчику* (В-н 14.01.17, 6).

Значні труднощі і, як наслідок, систематичні відхилення від граматичних норм пов'язані з уживанням журналістами правильних відмінкових форм іменників, що входять до складу кількісно-субстантивних сполучень. Нормативно числівники два, три, чотири (зокрема, у складних формах), вступаючи у граматичні зв'язки з іменниками, потребують від них форми називного відмінка множини. У текстах журналістів правильна форма систематично замінюється на родовий відмінок однини, очевидно, під

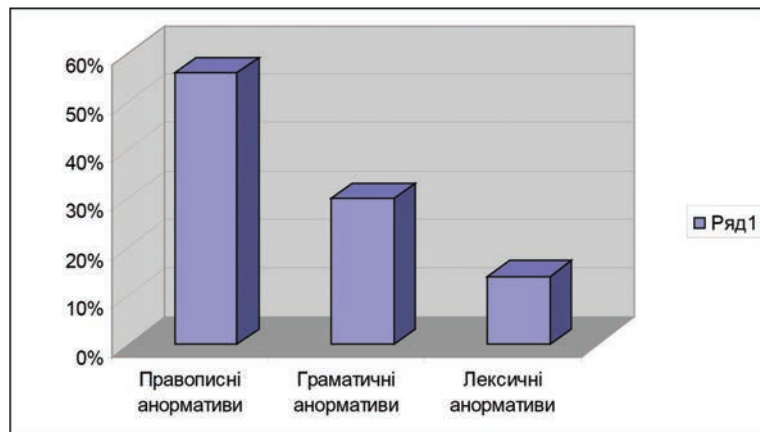

Рис. 1. Розподіл виявлених мовних помилок в аналізованих виданнях

впливом російської граматики, де ця форма використовується послідовно й закріплена нормою: *Два керівника комітетів постійно на зв'язку з населенням районів* (ВП 12.11.2017); *Для хорошого самопочуття необхідно випивати щодня два літра води* (В-н 10.12.2019, 4); *Швидкість вітру у цей день становила двадцять три метра за секунду* (ВГ 08.09.2016, 4). Продуктивне за кількістю репрезентантів помилкобезпечне місце у виданні – узгодження іменника з дробовим числівником: *Дослідники підраховали, що хворі із експериментальної групи на тиждень стали проходити на 5,57 кілометрів більше, ніж пацієнтів з контрольної* (ВГ 09.07.2015, 8); *Його показник – 737,5 кілометрів* (ВН 24.03.2018).

Щодо синтаксичних аномалій у ЗМІ, то Д. Г. Гринчишин зауважує, що «із загального числа синтаксичних помилок найбільшу кількість становлять ті, що стосуються керування, зокрема вживання відмінкових форм та прийменників, узгодження слів у реченні, перш за все числівників з іменниками, присудка з підметом, а також порядку слів у реченні» [8, с. 42]. Традиційно синтаксичні аномалії аналізують на рівні словосполучення, простого та складного речень. На рівні побудови словосполучення можна виділити два помилкобезпечних місця медіатекстів, такі як аномалійні конструкції з прийменниками (78%) (переважають за чисельністю помилки, пов'язані

з використанням прийменника *по*) та порушення норм керування в підрядних словосполученнях (22%). На рівні простого речення найвищу частотність мають помилки, пов'язані з головними членами речення, ненормативним вживанням однорідних членів речення та відокремлених поширених обставин. Дещо меншу потужність репрезентують явища порушення усталеного порядку слів. На рівні складного речення найвищу частотність мають помилки у складнопідрядному реченні, зокрема з підрядними означальними. На рівні складнопідрядного речення з підрядною означальною частиною найвищу частотність простежено за випадками невдалого розташування підрядної частини щодо означуваного іменника в головному реченні. Одиначними прикладами репрезентовано використання в складнопідрядному реченні зайвого підмета, порушення числової узгодженості між підметом і присудком.

Висновки і пропозиції. На основі аналізу пропонування у науковій літературі факторів появи помилок та зібраного нами негативного мовного матеріалу підсумовуємо, що типовими причинами породження ненормативних одиниць є незнання норм сучасної української літературної мови, потужний вплив російської мови, що позначився на всіх рівнях мовної системи, дія аналогії до інших граматичних форм. Саме на ці основні причини редакційні колективи ЗМІ повинні звернути першочергову увагу, адже мовна ситуація проаналізованих журналістських матеріалів української мови небезпечна, а лінгвокультура українських онлайн-медіа сьогодні викликає занепокоєння й тривогу. Полегшенню процесу редагування та підвищенню комунікативної ефективності медіатексту сприятиме використання редактором протипомилкового апарату, що містить дані про аномалійні місця – найтипівіші семантично та структурно зумовлені позиції, де найчастіше постає потреба у виборі варіантної (правильної/неправильної) мовної одиниці, її правопису, граматичного оформлення.

Список літератури:

1. Бондаренко Т. Г. До проблеми граматичних помилок у писемній формі комунікації. *Граматичні категорії української мови* : тези Всеукраїнської наукової конференції. Вінниця : ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського, 2000. С. 18–20.
2. Бондаренко Т. Г. До проблеми феномена помилки. *Вісник Черкаського університету. Педагогічні науки*. 2001. Вип. 23. С. 10–13.
3. Бондаренко Т. Г. Інтерференції і росіянізми як наслідок міжмовних контактів на лексичному рівні. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2002. Т. 9. С. 106–111.

4. Бондаренко Т. Г. Критерії виявлення мовних помилок під час редагування журналістських матеріалів. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2002. Т. 8. С. 112–117.
5. Бондаренко Т. Г. Морфологічні помилки у мові друкованих ЗМІ. *Філологічні студії*. 2002. № 1. С. 4–12.
6. Бондаренко Т. Г. Типологія мовних помилок та їх усунення під час редагування журналістських матеріалів : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.08 ; Інститут журналістики КНУ ім. Т. Шевченка. Київ, 2003. 18 с.
7. Боярська Л. В. Мовні помилки на сторінках ЗМІ (дослідження-моніторинг). URL: http://journalib.univ.kiev.ua/Movni_pom_na_st_zmi.pdf (дата звернення: 24.12.2020).
8. Григораш Д. С. Теорія і практика редагування газети. Львів : вид-во Львівського університету, 1966. 168 с.
9. Капелюшний А. О. Стилїстика й редагування : практичний словник-довідник журналіста. Львів : ПАІС, 2002. 576 с.
10. Капелюшний А. О. Стилїстика. Редагування журналістських текстів : навчальний посібник. Львів : ПАІС, 2003. 542 с.
11. Капелюшний А. О. Типологія журналістських помилок. Львів : ПАІС, 2000. 68 с.
12. Коваль Т. І. Мовні процеси в сучасному медіатексті: аспекти газетного дискурсу. *Стиль і текст* / за ред. В. В. Різуна. Київ, 2009. Вип. 10. С. 13–17.
13. Мариненко І. О. Види граматичних і пунктуаційних помилок на сторінках журналу «Український тиждень». *Стиль і текст* : науковий збірник / за ред. В. В. Різуна. Київ, 2011. Вип. 12. С. 104–114.
14. Накорякова К. М. Редактирование материалов массовой информации. Москва: изд-во МГУ, 1982. 216 с.
15. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи. Львів : Афіша, 2001. 416 с.
16. Пономарів О. Д. Культура слова: мовностилїстичні поради. Київ : Либідь, 1999. 240 с.
17. Сербенська О. А., Білик М. В. Екологія українського слова : практичний словничок-довідник. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. 68 с.

Shulska N. M., Zinchuk R. S. PROFESSIONAL EXPERTISE IN MEDIA CONTENT WRITING: HOW TO AVOID TYPICAL LINGUISTIC ERRORS

The article highlights typical abnormal phenomena of texts in mass media at the level of linguistic system which significantly affect the quality and accessibility of media content. The system and statistical analysis of language errors and irregularities allowed us to define their level of risk. It has been found out from the monitoring material of some media outlets that spelling (orthographical and punctuation) mistakes are marked with high risk. Syntactic and lexical irregularities have a middle interval of error occurrence. Morphological mistakes are characterized by the lowest level of error risk. Punctuation inaccuracies dominate in the group of non-standard spelling. Based on the analysis of factors of error emerging suggested in the academic literature and the collected abnormal language material we can sum up that the main reasons for the emergence of non-standard linguistic units are ignorance of the norms of modern Ukrainian standard language, powerful influence of the Russian language that affected all levels of the language system, the effect of analogy on other grammatical forms as well as an insufficient number of professionals who are able to do content editing in the editorial offices of print and Internet media.

The low culture of language in online media content is due to the rapid pace of news publication because under such conditions the promptness of news publication comes first but not its linguistic correctness. It is found that in order to facilitate the editing process and increase the communicative efficiency of media content an editor has to use an anti-error system containing data about abnormal cases, in particular the most typical semantically and structurally conditioned positions where there is often a need to choose a variant (correct/incorrect) language unit, its spelling, grammatical forms etc.

Key words: linguistic error, media content, mass media, cases with high-risk error occurrence, editing.